

kommelige Priser. Der vil altid være en Del Menneſter, ſom ville paa Komedie, men ſom ikke tage det ſaa nøje, hvilken Komedie det er, de ſe, men naar de kunne ſaae den gode Komedie til ſamme Pris ſom den anden, ſaa ſøge de derhen, og ſaa er det rigtigt, at vi fra vor Side vandle dem til at gaa til det Bedſte. Der er endelig en Inſtitution ved det kongelige Theater, ſom jeg næſten ikke tør røre ved eller nævne, det er Abonnementet. Det er en økonomiſt Indretning, antager jeg. Det giver en vis Sikkerhed i Driften, men ogſaa en vis Bekvemmelighed, men min perſonlige Mening er, at der ikke er den ſtørſte Anledning for Theatret til at have Abonnement. Jeg veed ikke Andet, end at det er en økonomiſt Behagelighed, en Slags Assurance ligeoverfor Bevillingen, hvorved man ſikrer ſig ſaa og ſaa mange Pladſer beſatte, men at det ogſaa maa medføre megen Gæne for Repertoiret og for den hele Ledelſe af det kongelige Theater, kan ikke være tvivlsomt. Jeg ſkal udtale mig med al mulig Forſigtighed om dette Punkt, men det forekommer mig, at der er Grund til at henſtille, om man ikke ſkulde lade helt være at bortabonnere Stagerne i Theatret. Der er jo nu kun ganſke ſaa Pladſer i diſſe til Diſpoſition til daglig, det Gele er leiet ud iforveien, og Theatret hører dog kun liden Tak derfor alligevel. Min Anſkuelse er, at ingeniſomhelſt Miniſter, ingen Chef for Theatret vil magte at bringe Theatret i et væſentlig bedre Spor, end det nu er, ſaa længe Folkethinget kun kender et Synspunkt for Theatret, nemlig det økonomiſke. Det er det Enſte, man lader ſig lede af, ſom man kender og har Reſpekt for, og vil det ærede Medlem fra Langeland virke hen til, at vi komme bort fra dette Synspunkt, ſkulde det glæde mig meget (Ufbrydelse af Berg!) Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgtreds (Berg) ſynes ikke om det (Berg: Det er en Beſtyldning uden Grund!). Det er ingen Beſtyldning, det er mit Syn paa Sagen, men det ſtaaer jo det ærede Medlem frit for at udtale ſig om denne min Opfattelse, og at forſøge at godtgjøre, at det, jeg har ſagt, er urigtigt. Kan det ærede Medlem godtgjøre, at denne Medſættelſe af 30,000 Kr. iaar paa Theatrets Budget er Andet end en vilkaarlig økonomiſt Foranſtaltning. (Stemmer: Uøkonomiſt!) eller uøkonomiſt, ligesom man vil, ſaa ſkal jeg høre mig. Det ærede Medlem veed jo forreſten ligesaa godt ſom jeg, at vi kunne ikke negte diſſe Penge, naar Theatret ſkal holdes gaende.

Jeg maa endnu tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger om nogle Forſlag paa Finantsloven, ſom flere ærede Medlemmer have udtalt ſig om. Det er Ændringsforſlagene under Nr. 84 og 85. I Betænkningen ſtaaer under Nr. 125, der hører hertil, en Bemærkning, der er ſaalydende: „Antallet af de faſte Lærere øfftes ſaaledes forøget med 3, hvoraf 1 i Aarhus, 1 i

Sorøns og 1 i Randers. Da Lønningsloven for Embedsmænd ved de lærde Skoler er Gjenſtand for Behandling i Thinget, maa Udvalgets Flertal modſætte ſig, at en ſaadan faſt Anſættelſe gives.“ Det er denne Anmærkning her paa Finantsloven, denne Begrundelſe, ſom jeg finder urimelig. For det Førſte ſiges der, at, da Lønningsloven for de lærde Skoler er til Behandling i Thinget, kan man ikke tilraade Bevillingen. I Reglen pleier man paa Finantsloven at være villig til at ordne Sligt; naar der f. Ex. kommer et større Clevantal og derved en større Trang til faſt Anſættelſe, ſaa pleier man at give det, men iaar vil man ikke give det, fordi Lønningsloven er tagen til Behandling i Thinget“, men der ſtaaer viſelig ikke Noget om, hvilken Behandling den er Gjenſtand for, og hvilket Reſultat der kan ventes deraf, og det maa det ærede Flertal dog førſt fortælle os, hvis det vil have, at vi ſkulle ſtemme paa den Motivering, og derfor maa det være mig tilladt at ſige ganſke i Almindelighed, hvorledes jeg opfatter Stillingen overfor de lærde Skolers Lønninger i Folkethinget. Den er efter min Mening overmaade vanſkelig og konſunderet. Det henhører under ikke mindre end 3 Udvalg, og det kan derfor let komme til at gaa med denne Sag, ſom det gaar efter det gamle Ordprog i Livet, at mange Koſte fordærve Suppen. Sagen henhører for det Førſte under Finantsudvalget, men ſom det vil ſes af Bemærkningerne, vil dette Udvalg ikke have Noget med den at gjøre. Dernæſt henhører den under Lønningsudvalget, men Lønningsudvalget vil heller ikke have Noget med den at gjøre, og endelig forterer det under Organisationsudvalget, det Udvalg, der er neſat for at underſøge det høiere Underviſningsvæſen, men om det vil have dermed at gjøre, veed jeg ikke. Jeg veed ſom ſagt ikke, om dette Udvalg vil have med det at gjøre, men ſaa meget veed jeg, at dette Spørgſmaal gaar i en Cirkel nemlig fra Finantsudvalget til Lønningsudvalget, fra Lønningsudvalget til Organisationsudvalget, men om det kommer tilbage den ſamme Vej, veed jeg ikke. Der er imidlertid noget høiſt Mærkværdigt i dette Forhold. Da Lønningsloven var til 1ſte Behandling, var der her en ikke ringe Enighed om, at der her var Trang til Forandring (Berg: Det er der endnu); ialtfald har denne Trang da ikke givet ſig noget Udtryk endnu, men maatte det ærede Medlem har Hiet i, at det kan give ſig et Udtryk, det vilde glæde mig, og jeg ſkal ſige, hvorledes jeg opfatter Forholdet. Da i ſin Tid Striden blev ført, om denne Sag ſkulde henviſes til Lønningsudvalget eller et ſærligt Udvalg — en af mine Venner foreſlog et ſærligt Udvalg —, foreſlog det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgtreds (Zauber) og ſatte igjennem, at den ſkulde gaa til Lønningsudvalget, med den Motivering, at dette Udvalg meget godt kunde ſaae